

TÁVOKTATÁS, MINT A FELSŐOKTATÁS RÉSZE A SZÉCHENYI ISTVÁN FŐISKOLÁN

Ottófi Rudolf

Széchenyi István Főiskola, Továbbképzési Központ

A Széchenyi István Főiskola szervezetileg rendelkezik a Továbbképzési Központtal, amelynek a vezetője vagyok, de földrajzilag ugyanebben az épületben – mely a főiskola területén különálló valamikori családi ház – működik az Észak-Dunántúli Regionális Távoktatási Központ (RTK) is. Ennek a szerencsés egybeesésnek szervezési és gazdasági okai is vannak. Ez tette lehetővé azt például, hogy viszonylag gyorsan beindulhatott a két első távoktatási szak a főiskola nappali képzésére támaszkodva.

1991-ben a Művelődési és Közoktatási Minisztérium segítségével megalakult a Nemzeti Távoktatási Tanács (NTT). E szervezet támogatásával indult be a PANNONIA TEMPUS pályázat 1992-ben. Az NTT a TEMPUS támogatásával megalakított 6 regionális központot, így az Észak-Dunántúli Regionális Távoktatási Központot is.

E központ gesztorintézménye a Széchenyi István Főiskola Továbbképzési Központja. Az Észak-Dunántúli RTK Győr-Moson-Sopron, Komárom-Esztergom és Vas megye távoktatási tevékenységét koordinálja szorosan együttműködve a győri Apáczai Csere János Tanítóképző és a szombathelyi Berzsényi Dániel Tanárképző Főiskolákkal.

1992-ben a távoktatásos formát választottuk az ún. nulladik évfolyam beindításához. Ezt akkor 5 főiskolával együttműködve kezdtük, ma már 23 egyetem és főiskola együttműködése révén sikerül a hallgatók felvételi esélyeit növelni főleg a műszaki, de a közgazdasági és a tanárképző területeken is.

A PANNONIA TEMPUS project második évében a Továbbképzési Központ által korábban megtermelt tőke egy részét beforgattuk a távoktatásba, ugyanakkor a TEMPUS támogatásával szereltük fel a Továbbképzési Központot a legfontosabb infrastruktúrákkal, így 1994. őszén a TEMPUS és a SZIF szponzorálásával beindult az **Épí-**

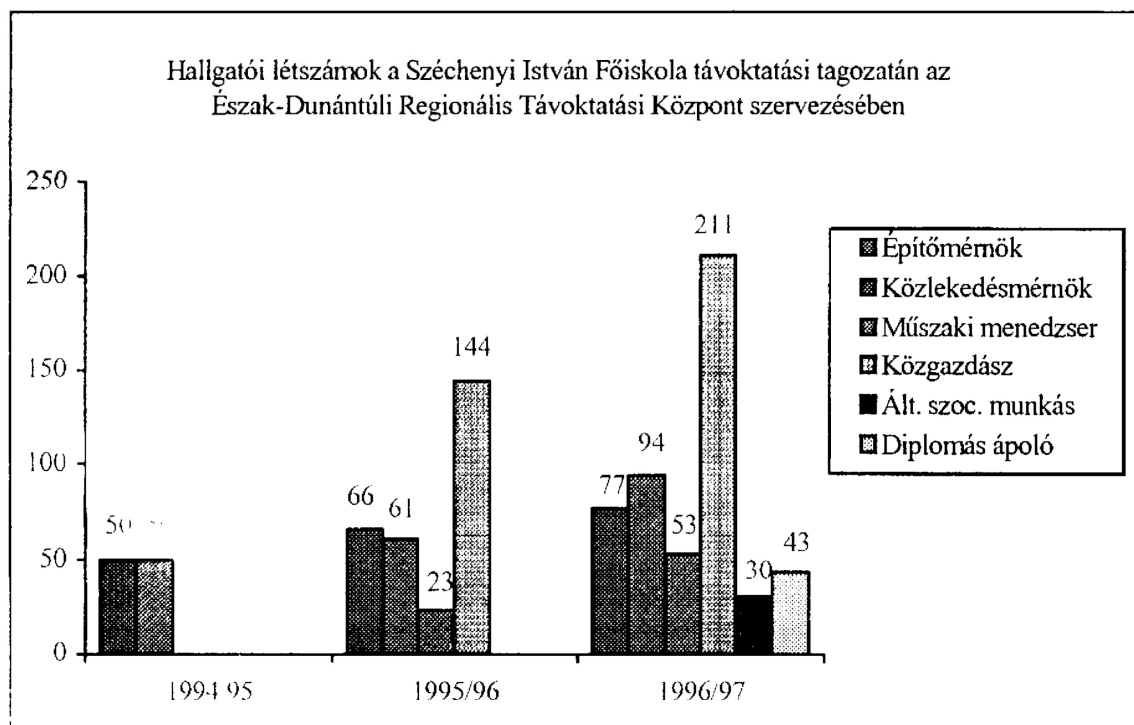
tómérnöki és a Közlekedésmérnöki szak a távoktatási tagozaton összesen 100 hallgatóval.

Ennek költségkihatása óriási. Gondoljunk csak arra, hogy minden tantárgyból a már részben elavult, de ismert okokból a nappali tagozatos oktatásban még mindig használt alapjegyzetek egyedül nem használhatók a távoktatásban. Két-három hónapos átfutási idővel kellett olyan távoktatási jegyzeteket, segédleteket készíteni, amelyek nemcsak távoktatásra alkalmas formában, hanem korszerű tartalommal is szolgálják hallgatóink minél zavartalanabb felkészülését. Ezt a hatalmas költséget egy új szervezeti egység tőke nélkül nem képes beruházni.

Emiatt távoktatási jegyzeteink nem teljesen egységesek, nem teljesen felelnek meg az írott segédanyaggal szemben támasztott követelményeknek. Azoknál a tantárgyaknál, amelyeknél az alapjegyzet nagyon régi, az alapjegyzetből hiányzó korszerűsítéseket is a távoktatási segédletnek kell tartalmaznia.

1995-ben már, az előzőeken túlmenően, elindult a Gazdálkodási szak, és a Műszaki menedzser szak is. Hallgatói létszámunk már 250 fő lett.

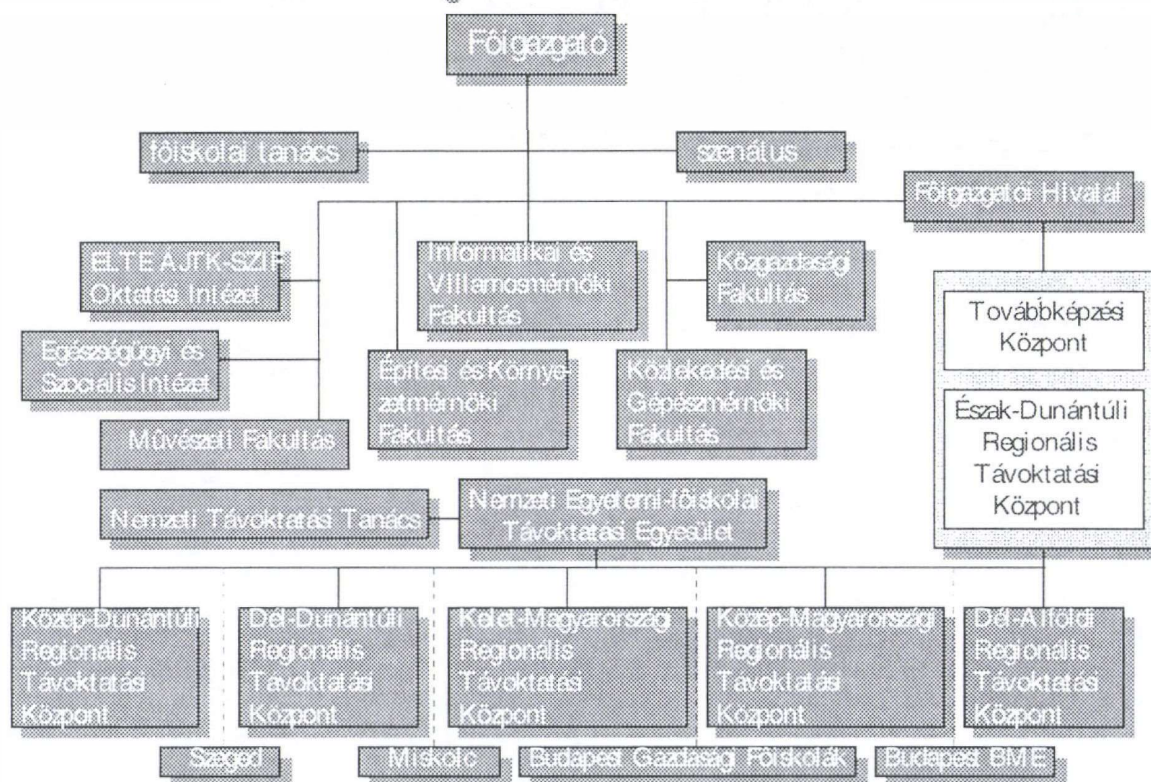
1996-ban két újabb szakkal bővült a távoktatási tevékenység, az Általános szociális munkás és a Diplomás ápoló szakokon. Jelenlegi graduális hallgatói létszámunk a távoktatási tagozaton 550 fő.

Még egy dolog, ami az indítást megkönnyíti egy-egy új távoktatási szaknál, hogy ezek a szakok már akkreditált szakjaink a nappali tagozaton, a tanterveken csak a kreditrendszerből és a távoktatásból adódó technikai jellegű átalakításokat szükséges elvégezni. Egyedül a Főiskolai Tanács engedélye szükséges e szakok távoktatási tagozaton való indításához. Ez persze azt jelenti, hogy készítettünk egy 6 félévre szóló „ideális” tantervet, melyet a hallgatók a tantárgyak egyéni felvételi lehetőségeivel majd idővel megváltoztatnak.

Főiskolánk helyzete az NTT hálózatában a következőképpen ábrázolható:

Széchenyi István Főiskola

A jelenleg meghirdetett szakok távoktatásban a következők:

**TOVÁBBKÉPZÉSI KÖZPONT &
ÉSZAK-DUNÁNTÚLI REGIONÁLIS
TÁVOKTATÁSI KÖZPONT**

• Diplomát adó szakok Távoktatási

Tagozaton:

- Építőmérnöki szak
- Közlekedésmérnöki szak
- Műszaki menedzser szak
- Gazdálkodási szak
- Gazdálkodási másoddiplomás szak
- Településmérnöki szak
- Környezetmérnöki szak
- Műszaki informatika szak

Egyetemi szintű képzéseink:

**TOVÁBBKÉPZÉSI KÖZPONT &
ÉSZAK-DUNÁNTÚLI REGIONÁLIS
TÁVOKTATÁSI KÖZPONT**

• Egyetemi szintű képzés

- TEMPUS TIGER Diplomás építő-mérnök képzés németül (Pozsony)
- Egyetemi részidős képzés:
  - Közgazdász szak gazdasági főiskolai oklevéllel rendelkezők számára

• Post-graduális képzés

- Egészségfejlesztő Mentálhygiénés szak
- Logisztikai menedzser szak

Az első év legfőbb tapasztalata az volt, hogy munka mellett nagyon nehéz tartani ezt az ütemet, ezért várható, hogy azok a hallgatók, akik eddig az „ideális” tanterv szerint vették fel a tárgyakat, a következő időszakban „lassítani” fognak. Ezt érezve az elmúlt vizsgaidőszakot is már úgy állítottuk össze, hogy a két szigorlat közül az egyiket őszre csúsztattuk el. Mindenesetre az első év túlélési statisztikája lényegesen jobb az ugyanezen szakok nappali tagozatánál. Mindössze a hallgatók 15%-a adta fel időlegesen a küzdelmet. Az első távoktatásban tanulmányait megkezdő első hallgatói csoport most kezdi a III. évfolyamot. Várhatóan nyelvi gondjaik lesznek. A diploma megszerzésének feltétele az alapfokú „C” típusú nyelvvizsga vagy annak megfelelő főiskolai nyelvvizsga – a mérnöki szakokon, középfokú vizsga – a gazdálkodásin. Az elmúlt tanévtől kezdődően kínálunk hallgatóinknak nyelvtanulási lehetőséget távoktatásos formában, amelynek elindításához – a nyugat-európai tapasztalatokkal megegyezően – több kétséget kellett eloszlatni a nyelvtanároknál, mint egyéb tantárgyak esetén. „Nyelvoktatás távoktatásban?” nagy ellentmondásnak látszik. Hogyan valósítható meg, hiszen a legfontosabb a kommunikáció? Ki kellett találni a megfelelő formát, hogy ez az igény se maradjon kielégítetlen – a csoportos, személyes és telefonos konzultációk megfelelő rendjével –, illetve olyan közvetlen hangnemű, tanulóközeli – írott és hangos – tananyag kidolgozásával, amelynek segítségével a hallgató kellő szorgalommal megküzdhet a nyelv elsajátításával. A gondot mégis az okozza, hogy nyelvtanulási tapasztalatok hiányában az egyéb tantárgyak tanulási stílusát választva, hallgatóink nem hagytak kifutási időt a nyelvi készségek elsajátítására.

Természetesen a graduális képzés hallgatói utánpótlásáról gondoskodni is szükséges. Gondolni kell a távoktatási szakokra való bejutás biztosítására is. Mivel nemcsak regionális központ vagyunk, hanem a Széchenyi István Főiskola szervezeti egysége is, természetesen kötelességünk adott esetben a nappali képzés létszámúutánpótlásáról is gondoskodni, ezért nehéz különválasztanunk a graduális képzés nappali és távoktatási tagozatát, mint stratégiai célt egymástól. Ehhez át kell gondolni azt, hogy melyik az a kör, amelyekből hallgatóink kikerülnek:

1. Kevés a pontszáma a nappali tagozatra való bejutáshoz, de számított erre, és a felvételi jelentkezési lapon minden eshetőségre

beírta a távoktatási tagozat valamelyik szakát is. Ezzel a körrel nincs gond.

2. Régebben érettségizett, és felvételi vizsgát kellene tenni. Itt egy nulladik évfolyamos képzést ajánlunk, ahol egy országosan ma már elég széles körben létező, és kölcsönösen elfogadott „hozott pontot helyettesítő” részvizsgákon érhető el a felvételhez szükséges pontszám.

3. Másoddiplomás képzés keretében felvételi nélkül fogadjuk a jelentkezőt, amennyiben már diplomával rendelkezik.

4. Egyes postsecondary képzéseink első évét sikerrel teljesítők lehetőségét kapnak akár a nappali, akár a távoktatás valamely szakára felvételi nélkül való bejutásra.

A 2. és 4. pont szorul itt némi magyarázatra.

ad 2. A felsőfokú oktatási intézetbe való bejutás, és a tanulásban való helytállás segítése érdekében nulladik évfolyamos képzést indítunk. Ez a szakjaink számára szükséges felvételi tárgyakból indul, tehát:

matematika
fizika
történelem
közgazdaságtan.

Az idei évtől az ELTE Jogi kar nulladik évfolyamát is elindítottuk, valamint a zenetanári nulladik évfolyamot.

Az oktatást távoktatásos módszerekkel valósítjuk meg. Az egyéves oktatás kezdetén a résztvevők kézhez kapják:

- a tananyagot, mely a feldolgozáshoz szükséges útmutatást, kidolgozandó feladatokat is tartalmaz.
- egy tájékoztató füzetet, mely a foglalkozások ütemezését, a középiskolás törzsanyag felsorolását is tartalmazza.

A tananyag elsajátítását elsősorban a résztvevő egyéni munkája biztosítja, ehhez nyújtunk segítséget a csoportos foglalkozások, egyéni konzultációk és telefonos konzultációk útján.

Ma már szervezésünkben 23 felsőoktatási intézményre kiterjedő körben végezzük ezt az összehangolt nulladik évfolyamos oktatást. Ennek a felvételinél van nagy jelentősége, hiszen ez a 23 felsőoktatási intézet kölcsönösen elfogadja egymás hallgatóinak eredményét, melyet a képzés ideje alatt 3 részvizsgán, illetve egy alkalommal –

javítás céljából – a teljes anyagból javítóvizsgán szerezhettek a résztvevők.

A nulladik évfolyamon elért pontszámot „szerzett” pontként vesszük figyelembe.

A szerzett összpontszám alapján a hallgató besorolást nyer a felvételi jegyzékre, és ha pontszáma több vagy egyenlő a felvételi pontszámmal, akkor felvételt nyer.

Felvételi előkészítő

0-évfolyam (műszaki, gazdasz, tanári)

A résztvevők listája:

Bánki Donát Műszaki Főiskola, Budapest	Gödöllői A grártudományi Egyetem Mezőgazdasági Gépészmérnöki Kar, Gödöllő	Kossuth Lajos Tudományegyetem Műszaki Főiskolai Kar, Debrecen
Bessenyei György Tanárképző Főiskola, Nyíregyh.	Gödöllői A grártudományi Egyetem Mezőgazdasági Gépészmérnöki Főiskolai Kara, Mezőtúr	Könyvüipari Műszaki Főiskola, Budapest
Berzsenyi Dániel Tanárképző Főiskola, Szombathely	Gödöllői A grártudományi Egyetem Mezőgazdasági Főiskolai Kara, Nyíregyháza	Miskolci Egyetem, Bánya-, Gépész-, Kohómérnöki Kara Miskolc-Egyetemváros
Budapesti Műszaki Egyetem, Budapest	Janus Pannonius Tudományegyetem TTK, Pécs	Miskolci Egyetem Dunaújvárosi Főiskolai Kar, Dunaújváros
Eötvös József Főiskola Műszaki Fakultása, Baja	JPTE Pollack Mihály Műszaki Főiskolai Kara, Pécs	Széchenyi István Főiskola, Győr
Erdészeti és Faipari Egyetem, Sopron	Juhász Gyula Tanárképző Főiskola, Szeged	Veszprémi Egyetem, Veszprém
Erdészeti és Faipari Egyetem Földmérési és Földrendezői Főiskolai Kara, Székesfehérvár	Kandó Kálmán Műszaki Főiskola, Budapest	Ybl Miklós Műszaki Főiskola, Budapest
Gépipari és Automatizálási Műszaki Főiskola, Kecskemét	Kertészeti és Élelmiszeripari Egyetem Élelmiszeripari Főiskolai Kara, Szeged	

A jogi nulladik évfolyamon az első 20 % kerül be automatikusan felvételi nélkül. A többiek számára megerősítettük az ELTE tananyagát magyar és történelemmel, hogy a felvételi vizsgára felkészítsük azokat, akiknek végül nem sikerül anélkül a bejutás.

A nulladik évfolyamot követően felvételi vizsgát is tehetnek hallgatóink, hiszen erre készítjük fel őket elsősorban. Buzdítjuk is őket a felvételi vizsga letételére, mert a sokféleképpen szerzett pontszám közül a legkedvezőbbet vesszük figyelembe a felvételnél.

ad 4. A post secondary képzés elsősorban nem felsőfokú diplomát adó képzési forma, de a főiskola szervezésében az idén néhány köz-

gazdasági jellegű tanfolyam indításával a teljes képzési struktúra átrendezésére, különböző átjárhatóságok biztosítására törekszünk.

Végezetül a Továbbképzési központ 1996/97. tanévben beiratkozott hallgatói létszáma:

TOVÁBBKÉPZÉSI KÖZPONT & ÉSZAK-DUNÁNTÚLI REGIONÁLIS TÁVOKTATÁSI KÖZPONT

Hallgatói létszámok:

Számítástechnikai programozó post-secondary III. évf.	15
Egészségügyi post-secondary tanfolyamok	145
Gazdasági post-secondary tanfolyamok	36
Jogi asszisztens képzés	45
0-évfolyam (saját)	223
Jogi 0-évfolyam	69
Zenei 0-évfolyam	20
Műszaki menedzser (vasúti vállalkozó szakirány) 2 éves	78
Egészségfejlesztő Mentálhygiénés post-graduális szak	30
Logisztikai menedzser post-graduális szak	27
Gazdálkodási szak főiskolai másoddiplomás képzés	20
Részdíjs egyetemi képzés Gazdálkodási szakon BKE-SZIF	15
Graduális távoktatás	548
Építőmérnöki egyetemi kiegészítő képzés németül Pozsony	15
Összesen:	1296